

Seat No.	
-------------	--

**Second Year of the Three Year Law Course (Semester - IV) and
Fourth Year of the Five Year Law Course (Semester - VIII) (CBCS)
Examination, March - 2023**

LAW

Alternative Dispute Resolution (Paper - V)

Sub. Code : 74821/74857/67362/64260/51097/51122

Day and Date : Wednesday, 14 - 06- 2023

Total Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) Attempt any 4 questions from question number 1 to 7.
  - 2) Q. No. 8 is compulsory.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
  - 4) In case of ambiguity in Marathi question or ambiguity in the words/terms used in the Marathi question, the corresponding English question shall be considered.

Q1) Explain suitability of ADR to different types of disputes. **[15]**

Q2) Explain Arbitration Award and explain the grounds for setting aside an arbitration award. **[15]**

Q3) Explain the provisions regarding Conciliation under Arbitration and Conciliation Act, 1996. **[15]**

Q4) Explain ADR in administration of civil justice. **[15]**

Q5) Give a detail note on Mediation as a method of ADR. **[15]**

Q6) Explain seven elements of negotiation. **[15]**

Q7) Explain the procedure for Plea Bargaining in India. **[15]**

P.T.O.

Q8) Explain the following or Answer in One/Two Sentences : (Any Five)[5×2=10]

- a) Need of ADR.
- b) Arbitration agreement.
- c) Duties of Conciliator.
- d) Important Recommendation of Law Commission 222nd Report.
- e) Compoundable offences.
- f) Lok Nyayalaya.
- g) Negotiation.
- h) Inquisitorial legal system.
- i) Two Important Ethics for mediator.
- j) Consumer matters.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 7 यापैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
  - 2) प्रश्न क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
  - 3) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 4) प्रश्नपत्रिकेमध्ये मराठी भाषेतील प्रश्नामध्ये काही संदिग्धता असल्यास अथवा योग्य शब्द उपलब्ध नसल्यास इंग्रजी प्रश्न गृहीत धरणेत येईल.

प्र.1) विविध प्रकारच्या विवादांसाठी ADR ची उपयुक्तता स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) लवाद निवाडा स्पष्ट करा आणि लवाद निवाडा बाजूला ठेवण्याचे कारण स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) लवाद आणि सामंजस्य कायदा, 1996 अंतर्गत सामंजस्याबाबतच्या तरतुदी स्पष्ट करा. [15]

प्र.4) नागरी न्याय प्रशासनातील ADR ची संकल्पना स्पष्ट करा. [15]

प्र.5) ADR ची पद्धत म्हणून मध्यस्थीबद्दल तपशीलवार नोंद द्या.

[15]

प्र.6) वाटाघाटीचे सात घटक स्पष्ट करा.

[15]

प्र.7) भारतातील प्ली बार्गेनिंगची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

[15]

प्र.8) खालील स्पष्ट करा किंवा एक/दोन वाक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही पाच)

[5×2=10]

- अ) ADR ची गरज
- ब) लवाद करार
- क) कॉन्सिलिएटरची कर्तव्ये
- ड) कायदा आयोगाच्या 222 व्या अहवालाची महत्त्वाची शिफारस
- इ) तडजोड करण्यायोग्य गुन्हे
- फ) लोकन्यायालय
- य) वाटाघाटी
- र) चौकशीविषयक कायदेशीर प्रणाली
- ल) मध्यस्थांसाठी दोन महत्त्वांची नीतिनियम
- व) ग्राहक बाबी

